

G-05 Kemikaliehantering och sanering av spill

Innehåll

1. Syfte.....	1
2. Trafikalt	2
3. Safety	2
4. Security	2
5. Miljö	2
5.1 Förteckning.....	2
5.2 Säkerhetsdatablad	2
5.3 Förvaring	2
5.4 Märkning	3
5.5 Sanering av spill	3
Sanering av större utsläpp av bensin och liknande brandfarlig vara	3
Sanering av större utsläpp av JET A-1, diesel och oljor.	3
Allmänt	3
Ansvarsförhållanden	4
Hjälp	4
Utrustning	4
Avfallshantering	4
5.6 Riskbedömning.....	4
5.7 Rapportering	4
6. Uppföljning och efterlevnad.....	5
7. Referenser.....	5
7.1 För ytterligare information kontakta	5
7.2 Referensdokumentation	5

1. Syfte

Denna AR omfattar sanering av spill samt hantering och förvaring av de kemiska produkter d.v.s. kemiska produkter i granulat-, pulver-, vätske- och gasform, som används inom flygplatsområdet.

Här anges bestämmelser för att säkerställa att all hantering av kemiska produkter ska ske på ett säkert sätt för människor, miljö och anläggningar, samt att sanering av spill sker på ett brand- och miljösäkert sätt.

Ett stort antal lagar, förordningar och föreskrifter reglerar användningen av kemiska produkter med hänsyn

till såväl yttre miljön som arbetsmiljö, bland annat REACH, miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter och arbetsmiljölagen med tillämpningsföreskrifter. Därtill har miljödomstolen i dom 2006-03-10 (mål 118-01) fastlagt vissa bindande krav angående hanteringen av kemiska produkter inom flygplatsområdet. Det åligger respektive verksamhetsutövare att bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att flygplatsens miljövillkor följs.

Ansvar för att ha kunskap om den miljöpåverkan som kemiska produkter har ligger på den verksamhetsutövare som använder dem, eller på annat sätt hanterar dem i sin verksamhet.

2. Trafikalt

-

3. Safety

-

4. Security

-

5. Miljö

5.1 Förteckning

En förteckning med angivande av den kemiska produktens handelsnamn, användningsområde, normal årlig förbrukad kvantitet samt klassificering med avseende på miljö- och hälsofarlighet ska finnas för samtliga kemiska produkter.

5.2 Säkerhetsdatablad

Aktuella säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga. Säkerhetsdatablad bör inte vara äldre än 3 år.

5.3 Förvaring

Kemiska produkter, som kan orsaka skada på hälsa eller den yttre miljön, ska förvaras på ett säkert sätt så att inte människor kan komma till skada eller så att spill eller annat läckage inte kan nå spill-, dag- eller grundvatten eller tränga ner i mark. Behållare samt tankar med tillhörande påfyllningsanordningar skall vara dubbelmantlade eller invallade i täta invallningar som rymmer största behållare/tankens volym och minst 10 % av summan av övriga tankar, om det finns flera i samma invallning. Förvaringsplatsen ska vara påkörningsskyddad. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig där kemikalier förvaras.

5.4 Märkning

Samtliga kemiska produkter skall vara korrekt märkta enligt gällande lagstiftning.

5.5 Sanering av spill

Sanering av större utsläpp av bensin och liknande brandfarlig vara

Vid spill skall:

1. Flygplatsräddningstjänsten omedelbart larmas på 010-109 46 41
2. Den som orsakat spillet eller den som upptäcker ett spill skall omgående säkra området från fordon, heta källor och/eller annat som kan orsaka gnistbildning.
3. Se till att släckutrustning finns tillhands
4. Påbörja sanering.

Sanering av större utsläpp av JET A-1, diesel och oljor.

Vid spill skall:

1. Flygplatsräddningstjänsten omedelbart larmas på 010-109 46 41
2. Den som orsakat spillet eller den som upptäcker spillet skall omgående påbörja sanering
3. Täta läckage och i det fall läckage inte kan stoppas –så långt som möjligt begränsa utflödet.

OBS! Flygplatsens räddningstjänst är endast i tjänst när flygplatsen har öppet. RING 112 övrig tid.

Allmänt

Nämnda bestämmelser skall tillämpas vid spill av brandfarlig vara o. dyl. (bensin, diesel, motor- och hydraulolja mm). Vid större utsläpp eller brandfara skall flygplatsens räddningstjänst tillkallas för att säkra mot brand och fortsatt utbredning. Insatsledaren skall underrättas och göra en bedömning av hur utsläppet påverkar ytbeläggningen och delta i val av saneringsmetod för att minimera skador.

Vid utsläpp som rinner ned i dagvattenbrunnar skall detta ovillkorligen anmälas till Swedavia.

Ansvarsförhållanden

Den som har orsakat ett läckage samt upptäcker ett ska omgående påbörja sanering, täta läckage och i det fall läckaget inte längre kan stoppas så långt som det är möjligt, begränsa utflödet. Samt skriva en rapport/avvikelse i Swedavias händelserapporteringssystem.

Hjälp

Swedavia/flygplatsens räddningstjänst kan bistå vid sanering. Swedavia bistår med utrustning och arbetskraft mot debitering. Observera att Swedavia/flygplatsens räddningstjänst eller kommunala (112) måste kontaktas vid större spill.

Utrustning

Saneringsutrustning finns vid varje hangar, verkstad, bränsledepå och bränslestation. Gula kärl märkta Absol innehåller saneringsmedel, blå kärl är avsedda för använda oljeburkar och oljeförorenat material. Sanering åvilar den som orsakat spill och saneringsmedlet som använts skall läggas i kärl avsedda för detta.

Avfallshantering

Bortforsling av större mängder förorenat material och använt saneringsmedel utförs av Swedavia enligt regler för hantering av miljöfarligt avfall. Kontakta flygplatsens miljöchef.

Omhändertagande av mindre mängd förorenat material görs i de blåa kärnen enligt AR G-09 Avfallshantering.

Kostnader för sanering och bortforsling av spill debiteras enligt gällande taxa. Kostnader för skador som orsakas på hårdgjorda ytor med anledning av utsläpp debiteras den som vållat utsläppet.

5.6 Riskbedömning

Riskbedömning med avseende på hälsa och miljö ska utföras och dokumenteras vid delverksamheter som rör service och underhåll av flygplan, markanläggningar samt mark- och servicefordon, med undantag för den verksamhet som rör bränsleförsörjning av flygplan. För de kemiska produkter vilka kan inverka negativt på hälsa eller miljö ska arbets- och skyddsinstruktioner utarbetas, såvida ej sådan information enkelt kan tillgodogöras användare på annat dokumenterat sätt.

5.7 Rapportering

Varje företag inom flygplatsområdet som hanterar kemiska produkter med potentiell påverkan på yttre miljö eller hälsa ska meddela Swedavia (kontaktuppgifter se punkt 7): • namn och telefonnummer till företagets

kontaktperson avseende kemiska produkter • handelsnamnet samt uppskattad årlig förbrukad mängd för de kemiska produkter som hanteras. Betydande förändringar i kemikaliehanteringen, införande av nya produkter m.m. ska rapporteras fortlöpande.

6. Uppföljning och efterlevnad

Swedavia har rätt att kontrollera att innehållet i denna AR följs. Den som orsakar ett spill är skyldig att vidta åtgärder i enlighet med 5.5. Skador som uppkommer ska ersättas av den som orsakar skadan.

7. Referenser

7.1 För ytterligare information kontakta

AR-ägare: Miljöchef på telefon 076-7214002

7.2 Referensdokumentation

AFS 2011:19 Kemiska arbetsmiljörisker
Miljöbalken 14 kap